

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De Postrijder verschijnt s'lijndags, s'donderdag en zaterdag.
Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 31, en bij alle post-directeurs.
Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefraukeerd zijn.

Het abonnemint is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.
Een jaal abonnemint, 30 centimen.
De aankondigingen, per drukkregel, 15 centimen.
De reklaamen, per drukkregel 25 centimen.

TONGEREN, DEN 23 FEBRUARIJ.

NIUWJAARSGIFTEN AAN PIUS IX.

Bedrag der vorige lijsten,	fr. 2961,67
Onbekende uit Millen,	2,00
W ^o Van Ormelingen van Lowaige, die den zegen van den H. Vader vraagt,	5,00
Totaal,	fr. 2968,67

Wij sluiten heden, ten bedrage van fr. 2968,67 de lijst der nieuwwjaarsgiften aan Z. H. den Paus. Deze uitslag gaat verre alle vooruitzichten te boven. Voor de eerste maal dat er in Tongeren eene onderschrijving tot dit uitmuntend doel geopend wordt kon men voorzeker niet verwachten dat wij bij de drie duizend franken zouden verzameld hebben. Met genoegten kunnen wij hier bijvoegen dat de Hasselt, te St-Truiden en te Maeseyck de lijsten der nieuwwjaarsgiften ook aanzienlijke sommen hebben opgebracht. Deze uitslag bewijst eens te meer de godslustige gevoelens der limburgsche bevolkingen.

Wij bedanken uit ganser harte de talrijke katholieken die onze oproep beantwoord hebben. De aanzienlijke gift van den rijken en de penning van den armen zijn gegeven geworden met dezelfde geestdrift en met de innige gedachte van zich met hart en ziel aan het lijden van Pius IX te vervoegeu. Deze bewijzen van kinderlijke liefde die zich overal in deze laatste tijden zoo menigvuldig vertoond hebben, zullen eene groote vreugde zijn voor den algemeenen vader der geloovigen; zij zullen aan zijn zoet en beminnend hart eene aangenamen troost geven die zich in overvloedige zegeningen zal uitstorten.

De som van fr. 2968,67 welke wij voor de nieuwwjaarsgiften ontvangen hebben, is gestort tusschen de handen van M. Vanderyst, leken van Hasselt en voorzitter van het provinciaal comiteit van Limburg.

Sedert eenigen tijd is men in ons land met rede ongerust over de toekomst welke aan België zou te beurt vallen, indien ten gevolge van eenen algemeenen oorlog de europische landkaart veranderd werd. Er drijven van tijd tot tijd zwarte wolken door de lucht, die als de voorloopers zijn van een aanstaande tempeest waarin de kleine landen kunnen vergaan.

Over eenige dagen deed keizer Napoleon de opening der wetgevende kamers. De redevoering die hij bij deze gelegenheid uitsprak, bevat eenige zinsneden die voor de kleine staten, zooals België, weer eene dier zwarte donderwolken zijn.

DE BUFFELJACHT.

Bij die tegenwoordig jacht zou willen maken op den bison, of buffel, zooals men dat hier altijd op de vlakten noemt, zou hem ver in 't westen van Mississippi moeten zoeken. Vroeger zou de buffel, naar men beweert, over geheel Noord-Amerika zijn verspreid geweest, ofschoon het wel waarschijnlijk is dat die dieren, die steeds de voorkeur geven aan de weidens, zich ook daar zouden hebben opgehouden. Nu en dan heeft men in streken die vrij ver in 't noorden liggen, ja zelfs tot op de hoogte van het Groote Meer, gedurende den korten zomer aldaar, buffels gezien, maar nauwelijks heeft de eerste koude van den noordschen winter zich doen gevoelen, of zij houden zich voor gewaarschuwd en vertrokken naar streken van een zachter klimaat, sommijds zelfs zoo ver zuidwaarts, dat men ze tot Cohabula heeft aangetroffen; maar hun meest geliefkoosd verblijf gedurende den winter is steeds het Noord-Westerlijk gedeelte van Texas, in de altijd welige weidens van dat land.

Voor dat de Indianen het peerd kenden, zagen zij zich genoodzaakt den buffel ongemerkt zoo dicht te naderen dat zij dien onder het bereik hadden van hunne pijlen, of anders eene geheele kudde op te schrikken en tot over den rand heen te drijven van eenigen afgrond, waar de dieren dan in massa door elkander neerstorten tot op den bodem der diepte; dan vielen de Indianen de grootendeels verpletterde dieren aan, en even als de roofvogels aten zij het vleesch. zoolang dit slechts eenigermate eetbaar bleef. Sedert het bekend worden eevenwel van het peerd onder de Indiaansche roodhuiden, heeft elke stam der prairiën zijne peerden, en de drijjacht heeft plaats gemaakt voor den jachten. Men zou dan ook voor deze soort van jacht niet licht een beter

« Eene der groote gedachten van Napoleon I op St Helena, zoo spreekt de keizer, was de samentrekking, de vereeniging der zelfde volkeren, door de omwentelingen en het politiek ontbonden. Deze vereeniging zal vroeg of laat van zelve komen. »

Deze woorden behelzen voor de kleine staten eene waarschuwing, een dreiging die niet onaangemerkt kan voorbij gaan. De keizer doet duidelijk genoeg verstaan dat hij voornemens is de grenzen van Frankrijk uit te strekken tot over die landen die door Napoleon I aan Frankrijk gehecht waren en die er later door de omwentelingen of door het politiek van afgescheiden zijn geweest.

Deze halve bedreiging is geen ijdel woord in Napoleon's mond. Sedert lang geven zijne tolken den wensch te kennen van de fransche grenzen tot aan den Rhijn te zien uitstrekken. Dit is de droom van het fransch leger, van het fransch staatsbestuur, vooral sedert den duitschen oorlog van 1866 die aan Pruisen zulk trotsch aanzien gegeven heeft. De Pruis heeft sedert verleden jaar eenen invloed in Europa gewonnen die Frankrijk met kwade oogen ziet. Die invloed moet bestreden worden indien Frankrijk den eersten rang in Europa wil behouden. Het zij door den oorlog het zij door eene vreedzame overeenkomst, Frankrijk zal zich de naburige landen inlijven, België zal moeten deel maken van de fransche aardrijkskundige zamentrekking, wie er nog aan twijfelt moet zich maar de moeite geven van Napoleons redevoeringen zoeken uit te leggen.

Om den franschen storm te weerstaan, dien men voor het jaar 1868 als omtrent zeker kan voorspellen, is men in België bezig met naaldegeweren te maken, forteressen te bouwen, het leger op nieuw in te richten. Die voorzorgen zijn niet slecht, ofschoon zij misschien ontoerijkend zullen zijn. Maar volgens ons zou het gouvernement nog iets anders kunnen doen. Een land is sterk niet alleen door het getal kanonnen welke het op zijne grenzen kan plaatsen, maar door den geest van eendracht en onafhankelijkheid zijner bevolkingen. Zoo men wil dat België in staat zij zijne onafhankelijkheid te waarborgen, dan moet men de burgers niet onder elkander in vijandige kampen verdeelen, dan moet men geene tweedracht doen ontstaan tusschen lieden die zich misschien weldra zullen moeten vereenigen om met gezamelde krachten den vijand onzer vrije instellingen te bestrijden, dan moet men zorgen dat alle Belgen slechts een hart en eene ziel hebben om zich eenparig in den dag des gevaars rond den

terrein kunnen vinden dan die onafzienbare grasvlakten waar de buffel zich ophoudt.

Sommijds bevindt de prairie-jager zich op eene vlakte waar men naar alle streken van het kompas en dus in elke richting wel vijftien mijlen ver kan zien; maar bevindt hij zich op eene « golvende » prairie, dan kan hij soms niet verder zien dan een paar mijlen en hij moet noodwendig eenigen tijd besteden eer hij de vlakte in bare gansche uitgestrektheid overzien kan.

Op iemand die voor 't eerst een buffel ziet, maakt dit dier een vreemdsortigen indruk; de achterdeelen doen in alle opzichten van het gewoone tamme rund denken, terwijl de ontzagelijke borst en de dichte ruige schoften van den buffel van beide geslachten in 't algemeen, en de woeste haarbossen en manen van den stier in 't bijzonder, het dier een verschrikkelijk en tevens een lachwekkend uitzicht verleenen.

Hunne bewegingen zijn niet minder zonderling dan hun geheel voorkomen. Met hunne steerten recht overeind, en terwijl zij hunne ruige manen schudden, rennen zij in eene soort van galop die een onkundige licht zou misleiden aangaande den graad van snelheid waarmee zij loopen, terwijl de grond onder hunne hoeven davert alsof men het hoorde donderen.

Bij zulke jachtrennen gebruikt de blanke doorgaans een geweer met eenen wijden loop, daar men de kogels, die men in den mond kan houden, door den loop heen op het kruid kan laten vallen zonder dat het noodig is daarbij gebruik te maken van den laadstok, terwijl de vochtigheid op de oppervlakte van den kogel maakt, dat het kruid er aan vastkleeft, hetgeen voldoende is om den kogel op zijne plaats te houden voor korte oogenblikken dat dit vereischt wordt; want gedurende den ren houdt men den mond van den loop steeds omhoog en men

grondwettelijken troon van koning Leopold te scharen.

Loting.

Sedert eenige dagen is men in alle kantons weer bezig geweest met de militie loting. De militie-wet is de onrechtvaardigste wet die er bestaat. Eenieder, zegt men, moet deel nemen aan de loting, dus is de wet gelijk voor allen. Dat is op verre niet juist. Eenieder moet wel is waar loten, doch na de loting moet de eene soldaat worden, de andere niet. Den eenen valt een goed nummer ten deel en hij is vrij van den dienst; de andere moet het soldatenleven beginnen of zich met groote kosten vrijkopen, omdat hij een laag nummer getrokken heeft. Het gouvernement verbiedt de loterijen, hoe klein zij ook mogen zijn, maar het laat de loterij toe wanneer de toekomst en misschien het leven van talrijke jongelingen in het spel zijn.

Is het van eenen anderen kant rechtvaardig dat de rijke zich voor eenige honderde franks kan vrijkopen, terwijl de arme zijn huisgezin en zijn ambacht moet verlaten om aan de strenge wet te voldoen?

De loting is eene der noodlottigste zaken welke de vreemde overheersching ons achtergelaten heeft. De eer, de rechtvaardigheid gebieden dat de loting verdwijne. Op dit oogenblik houdt eene speciale commissie zich bezig met de herinrichting van het leger. Dat de commissie eerst en vooral beginne met zich te verklaren voor de afschaffing der loting. Welk stelsel men ook aanneemt om de loting te vervangen, het zal altijd beter zijn als hetgeen tot heden bestaan heeft.

Runderpest.

Men begint wederom te hopen in Hasselt. Sedert acht dagen heeft zich geen geval van runderpest meer vertoond. Het talrijk vee dat zich in de stallen rond de stad bevindt is nog altijd gezond; alles doet hopen dat de stallen van MM. Van Vinckenroy zullen gespaard blijven.

Een ministerieel bevel door den heer Gouverneur ontvangen, verbiedt aan alle notarissen van het kanton Hasselt, over te gaan tot het verkoop van hoornvee.

Woensdag is de veepest op nieuw te Retinne uitgebarsten in den stal van M. Dor, wiens twaalf beesten afgemaakt zijn; de 5 koeijen der weduwe Fléron hebben hetzelfde lot

laat dien eerst zakken in de richting van het dier op het oogblik dat het schot gelost wordt. In den laatsten tijd maakt men veel gebruik van de zesloopen van Colt, daar, indien van die geweren de eene loop afgeschoten is, deze onmiddellijk door een geladen loop kan vervangen worden.

Onder de Indianen is de boog bijna algemeen in gebruik, want al zijn ook sommige Indianen in 't bezit van vuurwapenen, toch kunnen zij daarmede niet zoo goed overweg als met hun oud wapen. De indiaansche boog is slechts zelden meer dan dertig duimen lang, zoodat zij dien gemakkelijk te peerd gebruiken kunnen. Doorgaans zijn die bogen gemaakt van cederhout of van bois d'arc, en dat hout is bovendien taai en sterk gemaakt doordien de pees langs de geheele lengte van den rug van den boog voortloopt, waarop zij stevig is vastgeplakt. De koorden zijn ingedraaide pezen, doorgaans hertenpezen, en de pijlen zijn ongeveer zoo verschillend als de Peruanen die gebruiken daar zij gemaakt zijn van allerlei soorten van hout en riet, terwijl zij allen met een geweldig spits van steen of van ijzer zijn voorzien. Zoo gewapend zal een koperkleurig jager zijn pijl door de dikke buffelhuid schieten, terwijl een kogel uit eene gewoone buks platgeschoten zou zijn, zelfs zoo hij slechts den halven afstand had behoeven af te leggen.

De buks, het doodelijk wapen van den boschjager wanneer hij het hert, den beer of den kalkoen in de wouden vervolgt, heeft, voor de buffeljacht, betrekkelijk geen waarde. Vooreerst vereischt dit wapen te veel tijd om geladen te worden, daar er te veel kracht en moeite moet worden aangewend, om den eng sluitenden kogel in den loop te werken, en gedurende den tijd die daarmede heengaat, zou een roodhuid wel een half dozijn pijlen kunnen afschieten, terwijl een jager, die met een Colt-geweer gewapend was, een groot aantal schoten zou kunnen lossen

ondergaan. Er bevonden zich in den kring van besmetting nog 24 stuks vee, welke verdacht waren verklaard en op het oogenblik dat wij schrijven, wellicht reeds afgemaakt zullen wezen.

Wij vernemen dat geen enkel geval van runderpest zich nog te Zele heeft verklaard. Het gerucht van het uitbreken der besmetting te Lokeren, is ongegrond bevonden.

Een besluit van den minister van landbouw en koophandel van Frankrijk, verbiedt den invoer, op geheel de grenslijn van Duinkerke tot aan den Rhijn, van geslachte herkauwende dieren, alsook het vleesch er van voortkomende. De doorvoer langs Frankrijk is insgelijks verboden.

Leftadigheids-sermoon.

Eene aanzienlijke menigte verdrong zich verleden zondag onder de mis van half twaalf om het leftadigheids-sermoon van M. Rubens pastoor van St-Dionisius kerk te Luik, te aanhooren. De uitmuntende kerkredenaar, die door zijne stadgenoten altijd met hetzelfde genoegen weer gezien wordt, heeft met zijn welbekend talent het krist-lijk gebod der leftadigheid behandeld en den plicht bewezen die den rijken is opgelegd van den armen door zijne aalmoezen ter hulp te komen.

De collecte die na het sermoon gedaan werd ten voordeele der armen die door het genootschap van den H. Vincentius geholpen worden, heeft 570 franken opgebracht.

M. Hoolans, de behendige teekenaar, die zich in onze stad zoo gunstig bekend heeft gemaakt, heeft eene nieuwe teekening doen verschijnen van het binnen van onze Lieve Vrouwe kerk te Tongeren. Deze fraaije plaat die 50 centimeters hoog en 55 breed is, is te koop ten prijze van 1 fr. bij M. Collée, boekhandelaar te Tongeren.

De zaak van den moord te Lowaige, die tot heden nog al duister scheen, heeft zich deze week zeer vereenvoudigd. De betigte Houard, die in het begin alle deelneming aan de misdaad loochende, is in de tegenwoordigheid der vrouw en der dochters Cornet gesteld geworden.

In bijzijn der onbetwistbaarste bewijzen heeft Houard niet langer zijne onschuld kunnen staande houden; hij ook heeft volledige bekentenissen gedaan die geheel overeen

Hoe lomp en log de buffel ook schijnen moge, hij is niettemin zeer vlug in zijne bewegingen en niet minder schuw en behoedzaam. Nauwelijks heeft hij een mensch gezien of geroken of hij gaat onmiddellijk op de vlucht.

Een indiaansch jager te peerd op de buffeljacht uitgaande, zou voor den kunstenaar een schilderachtig onderwerp zijn. Van zijn ridderslijken scalplok wuift een enkele veder; zijn pijlkoker hangt hem schuin op den rug, en hij houdt zijn veerkraachtigen gedachten hoog in de hand. Voor het overige is hij naakt tot aan zijn midden; zijn beenen zijn omsloten door zijne met fransjes versierde bekleedsels, en die fransjes zelve zijn niets minder dan de scalplokken zijner verslagen vijanden; hij zit op zijn spoedig onstuimig ros, welks vurige oogen stralen schieten van tusschen de weelderige mannen die in dichte zware massa's over den kop hangen tusschen de bewegelijke ooren, en van daar golvend nederdalen tot aan de schoften; het woelt den grond los, van ongeduld stampvoetend, en de edele klepper kromt den nek, als hij het wild rickt, dat hij op het punt staat te vervolgen.

De wilde jager heeft zich met een sprong van achteren op zijn peerd geworpen, hij rent voort; is het peerd woest en onstuimig, zijn berijder is bet niet minder, en men ziet een beeld voor zich van den Centaur, eene massa levende bewegende natuurkracht, zoo als geen schilder ooit op het doek naar den aard kan weergeven.

Men verbeelde zich nu, in plaats van slechts een jager, een honderdtal, allen gereed voor de jacht, allen op hunne peerden, die zoo uitmuntend tot die soort van jacht gedresseerd zijn, terwijl allen als om strijd op de buffels, die als 't ware eene massa nitmaken, afrennen, terwijl de verschrikte dieren, in toelooelnde vaart, op het geschreeuw van hunne vervolgers langs de groene vlakte voortsnellen, en de koperkleurige